
TÜRKİYE VE ARNAVUTLUK: YÜZYILLAR SÜREN BERABERLİK - 13 NISAN 2012

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Dr. Erhan Türbedar, TEPAV Dış Politika Analisti

AVİM, 13 Nisan 2012

Arnavutluk Cumhuriyeti Başbakanı Sali Berişa, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın daveti üzerine 5-6 Nisan tarihlerinde Türkiye'ye resmi ziyaret gerçekleştirdi. Berişa Ankara'da üst düzey görüşmelerde bulunmuş olması dışında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından düzenlenen Türk-Arnavut İş Forumuna da katıldı. Türklerle Arnavutlar arasında var olan tarihsel dostluğa dikkat çeken Berişa, Arnavutluk'un 100 yıllık bağımsızlık tarihinde Türkiye'nin hep Arnavutların yanında olduğunu ifade etti.

Sali Berişa'nın Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyaret, Arnavutluk'un bağımsızlığının 100. yıldönümüne rast geldiği için, sembolik açıdan özel önem taşıyor. Bununla birlikte, Türkiye ile Arnavutluk arasındaki dostluk ilişkisi 100 yıla sığdırılamayacak kadar eskilere dayanıyor. Gerçekten de, Türklerle Arnavutlar arasındaki ilişkileri 600 yıllık kesintisiz bir beraberlik olarak nitelemek abartılı olmayacaktır. Tarihte Arnavutların İslamı benimsemeleri sonucunda, çıkarları Osmanlı Devleti'nin çıkarları ve sürekliliği ile özdeşleşmiş bir Arnavut nüfus ortaya çıkmıştır. Osmanlı Devleti'nde hizmet vermiş olan 292 sadrazamın 28'i Arnavut asıllıydı.

Türkiye ile Arnavutluk arasındaki iyi ilişkiler, Arnavutluğun bağımsızlığından sonra ve Soğuk Savaş döneminde de devam etti. 1970'lerden itibaren uluslararası alanda yalnızcılık politikası izleyen Arnavutluk, sosyalist rejimin yıkılmasından sonra da, karşı karşıya kaldığı sorunlarına yardımcı olması için, Türkiye'yi bir müttefiki olarak seçmiştir. Özellikle 1990'larda Yunanistan ile yaşadığı sorunlara karşı, Türkiye Arnavutluk'un en güvenilir müttefikiydi. Arnavutluk günümüzde Yunanistanla da dostluk ilişkisi geliştirmeye çabalamakla, bölgesel istikrara katkılar sunuyor.

Türkiye'nin 1999 yılında NATO'nun Yugoslavya'ya yönelik müdahalesine katılması, aynı yılda çok sayıda Kosovalı mülteciyi kabul etmesi, 2008'de ise Kosova'nın bağımsızlığını gecikmeden tanınması, Arnavutlukla Türkiye'yi yakınlaştıran ilave unsurlar oldu. Geline nokta, Arnavutluk ve Türkiye arasında silinmesi zor olan bir dostluk ilişkisinin geliştirildiği ortadadır. Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın belirttiği gibi, Türkiye Arnavutluğu Balkanlardaki kardeşi ve stratejik ortağı olarak görüyor. Ayrıca eğitimden sağlığa, güvenlikten yargıya, Türkiye ile Arnavutluk arasında birçok alanda işbirliği geliştirilmiş bulunuyor.

Türkiye ile Arnavutluk arasında siyasi ve kültürel alanda var olan iyi ilişkilerin yanı sıra, iki ülke arasındaki askeri ilişkiler de dikkat çekiyor. Yıllarca Arnavutluk'un NATO üyeliğini destekledikten sonra, günümüzde Ankara ve Tiran NATO içinde resmi açıdan da müttefik ülkeler haline geldi. Arnavutluk ordusunun yeniden yapılanmasında önemli rol oynayan Türkiye, diğer askeri yardımlarıyla birlikte, geçtiğimiz yıllarda yüzlerce Arnavut askeri personeline eğitim verdi. Arnavut

askerlerin Türkiyedeki harp akademilerinde kurmay subay eğitimi, harp okullarında subay eğitimi ve muhtelif sınıf okullarındaki ihtisas eğitimi hââ devam ediyor.

Türkiye ile Arnavutluk arasındaki yıllık dış ticaret hacmi 400 milyon dolara yaklaşmış bulunuyor. 2010 yılında Türkiyenin 10 Balkan ülkesiyle gerçekleştirdiği dış ticaret hacmi içinde Arnavutlukun payı ihracat yönünden yüzde 3,37, ithalat yönünden ise yüzde 1,20 idi. Bu durum, Türkiye ile Arnavutluk arasındaki ticari ilişkilerin canlandırılmasında daha fazla çalışmaya yer olduğuna işaret ediyor. Eylül 2011 itibariyle Arnavutlukta­i Türk yatırımlarının kümülatif değeri 1 milyar dolar civarındaydı. Belirtilen tarihte Arnavutluk, yatırımlar açısından Türk firmalarının en yoğun faaliyet gösterdiği ikinci Balkan lkesi oldu. Aynı dönem içinde Arnavutlukta­i Türk müteahhitlik projelerinin değeri ise 718 milyon dolardı.

Arnavutlukta­i zengin doğal madenler, turizm imkânları, yatırım teşvikleri, üçüncü ülkelerle ticaret imkanları ve nitelikli işgücüne erişim kolaylığı gibi unsurlar Arnavutluku Türk işadamları açısından cazip kılmaya devam ediyor. Bu nedenle, Türk işadamlarının Arnavutlukta karşılaştığı uzun ve maliyetli bankacılık uygulamaları ve yüksek bürokrasi gibi bazı sorunların çözülmesiyle, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler daha yüksek seviyelere çıkartılabilir.

Kaynak/Source: